

Özellikle Sukuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 30.12.1993 Sayı : 21804)

Kanun No
3958

Kabul Tarihi
28.12.1993

MADDE 1. – 2.2.1971 tarihinde Ramsar’da imzaya açılan, 3.12.1982 tarihinde Paris Protokolü ile tadil edilen ve 28.5.1987 tarihinde 6 ncı ve 7 nci maddeleri değiştirilen “Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme”ye katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ÖZELLİKLE SUKUŞLARI YAŞAMA ORTAMI OLARAK ULUSLARARASI ÖNEME SAHİP SULAK ALANLAR HAKKINDA SÖZLEŞME

Ramsar, 2.2.1971

3.12.1982 tarihli Paris Protokolü ile değiştirilmiş şekliyle

Âkit Taraflar;

İnsan ve çevresinin karşılıklı bağımlılıklarını tanıyarak;

Sulak alanların temel ekolojik fonksiyonlarının, su rejimlerini düzenlemek ve karakteristik bitki ve hayvan topluluklarının, özellikle sukuşlarının yaşama ortamlarını desteklemek olduğu düşünerek;

Sulak alanların ekonomik, kültürel, bilimsel ve rekreasyonel olarak büyük bir kaynak teşkil etmesine ve kaybedilmeleri halinde bir daha geri getirilemeyeceğine inanarak;

Sulak alanların giderek artan şekilde kaybına sebep olacak hareketleri şimdi ve gelecekte durdurmayı isteyerek;

Sukuşlarının mevsimsel göçleri sırasında sınırlar aşabildiğini ve bu yüzden uluslararası bir kaynak olduğunu tanıyarak;

Sulak alanların ve onlara bağlı bitki ve hayvan topluluklarının korunmasının, ileri görüşlü ulusal politikalarla, koordineli uluslararası faaliyetlerin birleştirilmesi yoluyla sağlanacağından emin olarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

Madde 1

1. Bu Sözleşmenin amacı bakımından; doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gel-git hareketinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, bütün sular, bataklık, sazlık ve türbiyerler sulak alanlardır.

2. Bu Sözleşmenin amacı bakımından, ekolojik olarak sulak alanlara bağımlı olan kuşlar, sukuşlarıdır.

Madde 2

1. Her Âkit Taraf, ülkesi toprakları içindeki elverişli sulak alanları, bundan böyle “Liste” adıyla tanımlanacak ve 8. Madde uyarınca kurulacak Büro tarafından tutulacak olan “Uluslararası

Öneme Sahip Sulak Alanlar Listesi” ne dahil edilmek üzere tayin edecektir. Her sulak alanın hudutları kesinlikle belirtilecek ve aynı zamanda haritaya çizilecek ve özellikle sokuşları yaşama ortamı olarak önem taşıdığı yerlerde, sulak alanlara mücavir olan akarsu ve deniz kıyı alanlarıyla, ada veya gel-git hareketinin çekilme devresinde derinliği altı metreyi geçen ve sulak alanlar dahilinde yer alan deniz sularıyla birleştirilebilecektir.

2. Liste için sulak alanların seçimi, onların ekoloji, botanik, zooloji, limnoloji ve hidroloji yönlerinden uluslararası önemlerine göre yapılmalıdır. Hangi mevsimde olursa olsun, sokuşları için uluslararası öneme sahip sulak alanlar öncelikle dahil edilmelidir

3. Bir sulak alanın Listeye kaydedilmesi, sulak alanın yer aldığı Âkit Tarafın münhasır egemenlik haklarına zarar vermez.

4. Her Âkit Taraf, 9. Maddede belirtildiği şekilde, Sözleşmeyi imzalarken veya tasdik ya da katılma belgesini teslim ederken Listeye girecek en az bir sulak alanı tayin etmiş olacaktır.

5. Herhangi bir Âkit Taraf, gelecekte kendi toprakları içinde bulunan diğer sulak alanları Listeye eklemek, Listeye kaydedilmiş olanların sınırlarını genişletmek veya zorunlu ulusal meseleler nedeniyle sınırlarını kısıtlamak ya da tamamen kayıttan sildirmek hakkına sahiptir ve bu kabil değişiklikleri 8. Maddede belirtilen devamlı Büro hizmetlerinden sorumlu organizasyon veya hükümete mümkün olan en kısa zamanda bildirecektir.

6. Her Âkit Taraf, sınırları içindeki göçmen sokuşları stoklarının korunması, yönetimi ve akılcı kullanılması için; gerek Listeye girecek olan sulak alanlarını tayin ederken, gerekse bunlarda değişiklik yapma hakkını kullanırken uluslararası sorumluluklarını dikkate alacaktır.

Madde 3

1. Âkit taraflar, planlamalarını, Listeye dahil ettirdikleri sulak alanların korunmasını geliştirecek ve ülkelerindeki diğer sulak alanların mümkün olduğu kadar akılcı kullanılmasını sağlayacak şekilde formüle edecek ve uygulayacaklardır.

2. Her Âkit Taraf, sınırları içinde bulunan ve Listeye dahil olan herhangi bir sulak alanın ekolojik karakterinin, teknolojik gelişme, kirlenme veya insan müdahalesi ile değiştiğini, değişmekte olduğunu veya değişme ihtimali bulunduğunu en kısa zamanda haber alacak bir düzenleme yapacaktır. Bu kabil değişiklikler hakkındaki bilgiler gecikmeksizin, 8. Maddede belirtilen devamlı Büro hizmetlerinden sorumlu organizasyon veya hükümete bildirilecektir.

Madde 4

1. Her Âkit Taraf, Listeye dahil olsun veya olmasın, sulak alanlarında tabiatı koruma alanları ayırarak sulak alanlarının ve sokuşlarının korunmasını geliştirecek ve yeterli inzibafı tedbirleri alacaktır.

2. Âkit Taraflardan biri zorunlu ulusal meselelerinden ötürü, Listeye kaydettirdiği bir sulak alanın hudutlarını daraltır veya tamamen kaldırır, aynı veya başka bir yerde, orijinal yaşama ortamının yeterli büyüklüğünde başka tabiatı koruma alanları tesis ederek bu sulak alan kaynağının kaybını mümkün olduğu kadar telafi edecektir.

3. Âkit Taraflar, sulak alanlar ve onların bitki ve hayvan toplulukları hakkında araştırma yapılmasını, bilgi ve yayınların değişimini teşvik edeceklerdir.

4. Âkit Taraflar, uygun sulak alanların yönetimi yoluyla sokuşları popülasyonlarının artırılması için çaba göstereceklerdir.

5. Âkit Taraflar, sulak alanların araştırma, yönetim ve muhafazasında yetenekli personelin eğitimini geliştireceklerdir.

Madde 5

1 Âkıt Taraflar, özellikle bir sulak alanın birden fazla Âkıt Tarafın topraklarına yayılması ve ya bir su sisteminin Âkıt Taraflarca paylaşılır durumda olması halinde, Sözleşmenin getirdiği yükümlülüklerin uygulanmasında birbirlerine danışacaklardır. Taraflar, aynı zamanda, sulak alanlar ve onların bitki ve hayvan topluluklarını korumaya ilişkin bugünkü ve gelecekteki politikaları ve düzenlemeleri desteklemeye ve koordine etmeye gayret göstereceklerdir.

Madde 6

1 Âkıt Taraflar, gereklilik doğduğunda Sulak Alanlar ve Sukuşlarının Korunmasına İlişkin Konferanslar düzenleyeceklerdir.

2 Bu Konferanslar tavsiye edici nitelikte olup aşağıdaki hususlarda yetkili olacaklardır.

- a) Bu sözleşmenin uygulanmasını görüşmek,
- b) Listeye yapılan ekleri ve değişiklikleri görüşmek,
- c) 3 Maddenin 2 paragrafına uygun olarak, "Liste"ye kaydedilmiş sulak alanlardaki ekolojik değişikliklere ait bilgileri dikkate almak,
- d) Sulak alanlar ve onların bitki ve hayvan topluluklarının korunması, yönetimi ve akıllıca kullanılması hakkında Âkıt Taraflara genel veya özel tavsiyelerde bulunmak,
- e) İlgili uluslararası kuruluşlardan sulak alanları etkileyen uluslararası karakterdeki meseleler üzerinde rapor ve istatistik hazırlamalarını istemek.

3 Âkıt Taraflar, sulak alanların yönetiminden sorumlu her düzeydeki kuruluşu bilgilendirecekler ve sulak alanlarla onların bitki ve hayvan topluluklarının korunması, yönetimi ve akıllıca kullanımına ilişkin Konferanslarını tavsiyelerinin duyurulmasını ve dikkate alınmasını sağlayacaklardır.

Madde 7

1 Bu gibi Konferanslarda Âkıt Taraf temsilcileri, sulak alanlar ve sukuşları hakkında bilimsel, idari veya diğer uygun kapasitelerde bilgi ve tecrübe kazanmış uzman kişileri mutlaka ihtiva etmelidir.

2 Konferansta temsil edilen her Âkıt Taraf bir oy sahibidir, tavsiyeler Âkıt Tarafların en az yarısının katılımı olması kaydıyla, basit oy çokluğu ile kabul edilir.

Madde 8

1 Bu Sözleşme uyarınca "Uluslararası Doğa ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği" bütün Âkıt Tarafların üçte iki çoğunluğunun yapacağı, atamayla başka bir kuruluş veya hükumete devredilinceye kadar, devamlı Büro görevlerini yerine getirecektir.

2 Aşağıdaki hususlar devamlı Buronun görevlerini teşkil etmektedir.

- a) 6 Maddede belirtilen Konferansların toplanmasına ve organize edilmesine yardımcı olmak,
- b) Uluslararası öneme sahip sulak alanların listesini tutmak ve 2 Maddenin 5 paragrafına uygun olarak, Listeye yapılan eklerden, genişletmelerden, çıkartma ve kısıtlamalardan Âkıt Taraflarca haberdar edilmek,
- c) 3 Maddenin 2 paragrafı uyarınca Listeye dahil edilen sulak alanların ekolojik karakterlerinde meydana gelen değişikliklerden Âkıt Taraflarca haberdar edilmek,
- d) Gelecek Konferansta görüşülmesini sağlamak üzere, Listedeki değişiklikler veya Listeye dahil sulak alanların karakterindeki değişimler hakkında bütün Âkıt Taraflara bildiri göndermek,

e) Listedeki değişiklikler veya Listeye dahil edilmiş sulak alanların karakterindeki değişmeler hakkındaki Konferans tavsiyelerini ilgili Âkıt Tarafa bildirmek

Madde 9

- 1 Bu sözleşme süresiz olarak imzaya açık kalacaktır
- 2 Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın veya Uzmanlık Orgütlerinden birinin veya Uluslararası Atom enerjisi Ajansı'nın tüm uyeleri veya Uluslararası Adalet Divanı Statusunun Tarafları,
 - a) Onay hakkı mahfuz olmadan imzalayarak,
 - b) Onaya tabi şekilde imzalayıp, daha sonra onaylayarak,
 - c) Katılarak,bu Sozleşmeye Taraf olabilir
- 3 Onay veya katılma, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bılım ve Kultur Teşkilatı'nın (UNESCO) Genel Muduru nezdinde (bundan boyle Depoziter olarak geçecektir) onay veya katılma belgelerinin tesliminden başlayarak bağlayıcı olur

Madde 10

- 1 Bu Sozleşme, yedi devletin 9 Maddenin 2 paragrafında belirtildiği şekilde, Sozleşmeye Taraf olarak katılmalarından dört ay sonra yururluğe girecektir
- 2 Muteakiben bu Sozleşme her Âkıt Taraf için, Sozleşmeyi onay hakkı mahfuz olmadan imzalamasından veya onay veya katılma belgesi tesliminden dört ay sonra yururluğe girecektir

Madde 10 Tekrar

- 1 Bu Sozleşme, bu amaçla toplanan bir Âkıt Taraflar toplantısında bu madde uyarınca değiştirilebilir
- 2 Değişiklik önerileri, herhangi bir Âkıt Tarafça yapılabilir
- 3 Önerilen herhangi bir değişikliğin metni ve bunun nedenleri, Sozleşme uyarınca devamlı Buro görevlerini icra eden kuruluş veya hükumete (bundan boyle "Buro" olarak geçecektir) bildirilecek ve tüm Âkıt Taraflarlara Buro tarafından derhal haber verilecektir Âkıt Taraflarların metin hakkındaki görüşleri, değişiklikler Buro tarafından Âkıt Taraflara bildirildiği tarihten sonra üç ay içinde Buroya bildirilecektir Buro, görüşlerin son teslim tarihinin hemen ardından o güne kadar teslim edilen tüm görüşleri Âkıt Taraflara bildirecektir
- 4 Üçüncü paragraf gereğince bildirilen bir değişikliği görüşmek için, Âkıt Tarafların üçte birinin yazılı isteği üzerine, Buro tarafından bir Âkıt Taraflar toplantısı yapılacaktır Buro, toplantının yeri ve zamanı konusunda Âkıt Taraflara danışacaktır
- 5 Değişiklikler, oy veren Âkıt Taraflar mevcudunun üçte iki çoğunluğu ile kabul edilecektir
- 6 Kabul edilen bir değişiklik, Âkıt Tarafların üçte ikisinin, kabul belgesini depozitere teslim tarihini izleyen dördüncü ayın ilk günü, bunu kabul eden Âkıt Taraflar için yururluğe girecektir Âkıt Tarafların üçte ikisinin, kabul belgesini teslim ettiği tarihten sonra bu kabul belgesini teslim eden herbir Âkıt Taraf için değişiklik, kabul belgesini teslim tarihini izleyen dördüncü ayın ilk günü yururluğe girecektir

Madde 11

- 1 Bu sözleşme süresiz olarak yururlukte kalmaya devam edecektir
- 2 Âkıt Taraflardan herhangi biri Sozleşmenin kendisi için yururluğe girdiği tarihten beş yıl sonra Depoziter'e yazılı olarak bir ihbarda bulunmak suretiyle Sozleşmeden ayrılabilir Sozleşmeden ayrılış, yazılı ihbarın Depoziter'in eline geçtiği tarihten dört ay sonra geçerli olacaktır

Madde 12

1. Depoziter bu Sözleşmeyi imzalayan veya katılan bütün devletleri en kısa zamanda;

- a) Sözleşmeyi imzalayanlar,
- b) Sözleşmeyi onaylama belgesini teslim edenler,
- c) Sözleşmeye katılma belgesini teslim edenler,
- d) Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarih ve
- e) Sözleşmeden ayrılma ihbarı verenler

hakkında haberdar edecektir.

2. Sözleşme yürürlüğe girdiğinde, Birleşmiş Milletler Şartı'nın 102. Maddesi uyarınca Depoziter bunu birleşmiş Milletler Sekreteryasına kaydettirecektir.

İmzaya katılanların tanıklığında, aşağıda imzaları bulunanlar, tam yetkili olarak bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

3. Şubat 1971'de Ramsar'da yapılmış olup, orijinalleri İngiliz, Fransız, Alman ve Rus dillerinde birer tanedir; bütün metinler eşit derecede geçerlidir; bu metinler depoziter'e teslim edilecek ve depoziter gerçek kopyaları bütün Âkit Taraflara gönderecektir.

ÖZELLİKLE SUKUŞLARI YAŞAMA ORTAMI OLARAK ULUSLARARASI ÖNEME SAHİP SULAK ALANLAR HAKKINDA SÖZLEŞME

28.5.1987

YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Madde 6

1. Sözleşmenin uygulanmasını gözden geçirmek ve iyileştirmek için bir Âkit Taraflar Konferansı tesis edilecektir. Âkit Taraflar Konferansının olağan toplantıları Konferans başka türlü karar vermemişse üç yılı geçmeyen aralıklarla ve olağanüstü toplantılar ise Âkit Tarafların en az üçte birinin yazılı isteği ile 8. Maddenin 1. paragrafında belirtilen Büro tarafından düzenlenecektir. Her olağan Âkit Taraflar Konferansı bir sonraki olağan toplantının zamanını ve yerini de belirleyecektir.

2. Âkit Taraflar Konferansı aşağıdaki hususlarda yetkili olacaktır:

- a) Bu sözleşmenin uygulanmasını görüşmek,
- b) Listeye yapılan ekleri ve değişiklikleri görüşmek,
- c) 3. Maddenin 2. paragrafına uygun olarak, "Liste"ye kaydedilmiş sulak alanlardaki değişikliklere ait haberleri dikkate almak,
- d) Sulak alanlar ve onların bitki ve hayvan topluluklarının korunması, yönetimi ve akıllıca kullanılması hakkında Âkit Taraflara genel veya özel tavsiyelerde bulunmak,
- e) İlgili uluslararası kuruluşlardan sulak alanları etkileyen uluslararası karakterdeki meseleler üzerinde rapor ve istatistik hazırlamalarını istemek,
- f) Sözleşmenin işlevlerini ileri götürmek için gerekli diğer tavsiye ve kararları kabul etmek,

3. Âkit Taraflar, sulak alanların yönetiminden sorumlu her düzeydeki kuruluşa, sulak alanlarla onların bitki ve hayvan topluluklarının korunması, yönetimi ve akıllıca kullanımına ilişkin Konferans tavsiyelerinin duyurulmasını ve dikkate alınmasını temin edeceklerdir.

4. Âkit Taraflar Konferansı her toplantı için işleyiş kurallarını kabul edecektir.

5. Âkit Taraflar Konferansı Sözleşmenin malî düzenlemelerini tesis edecek ve devamlı olarak gözden geçirecektir. Her olağan toplantıda katılan ve oy veren Âkit Tarafların üçte iki çoğunluğuyla, bir sonraki malî dönemi için bütçesini kabul edecektir.

6 Her Âkıt Taraf Âkıt Taraflar Konferansının olağan toplantısında katılan ve oy veren Âkıt Tarafların ittifakla kabul ettiği bir bağış ölçüğüne göre butçeye katkıda bulunacaktır

Madde 7

1 Bu gıbu Konferanslarda Âkıt Taraf temsilcileri sulak alanlar ve sokuşları hakkında bilimsel, ıdarı ve diğer uygun kapasitelerde bilgi ve tecrube kazanmış uzman kişileri mutlaka ıhtıva etmelidir

2 Konferansta temsil edilen her Âkıt Taraf bir oy sahibidir, Sozleşmede başka şekli belirtilmemişse, tavsiyeler, sonuçlar ve kararlar mevcut ve oy veren Âkıt Tarafların basit oy çokluğu ile kabul edilir

BURDUR GOLU

KONUMU 37° 45'K-30 20'D Burdur Golu Guney-Batı Anadolu'da Burdur'un Kuzey'inde yer almaktadır

ALAN 12 600 ha Yaz aylarında artan kuraklık nedeniyle su seviyesi 1-1 5 m azalır

YUKSEKLIK 854 m

KORUMA DERECESESİ Bolgede avlanmak yasaklanmıştır Herhangi özel bir koruma statusu olmamasına rağmen, Burdur Golu Valilięi ve Belediyesi bozulmaya karşı gerekli hassasiyeti göstermektedir

ALAN TANIMI Burdur Golu tektonik orijinli bir goldur Suları acı ve tuzludur Gol, flora açısından fakirdir Gol ve akarsu havzasında Juncus, Hodeum, Lepidium ve Rumex türlerine rastlanır Golde, endemik bir balık olan Aphanus burduricus yaşamaktadır

TROPHE SEVIYESİ Oligotrophic

DAHIL EDILME KRITERI Burdur Golu, tum dunyada nesli tukenme tehlikesi altında bulunan dikkuyruk ordeği (Oxyuraleucocephala)'nın başlıca kışlama alanı olması nedeniyle önemlidir Dünya Dikkuyruk populasyonun % 75'ı Türkiye'de, bu miktarında % 80'i Burdur Golu'nde kışlamaktadır

Derin bir gol olmasına rağmen Orta Anadolu'daki diğer goller kışın donduğu için çok sayıda Sakarmeke (Fulicaatra), Elmabaş (Aythya ferina) ve diğer goller kuş türleri bulunmaktadır

EKOLOJIK KARAKTERDEKI DEğIŞIKLIKLER Burdur şehri kanalizasyon şebekesi ve diğer kirletici kaynaklar, akarsular vasıtasıyla gole taşınmaktadır Burdur Belediyesi'nce yürütülen çalışmalarda ekolojik boyutlar dikkate alınmakta, özellikle kanalizasyon sularının arıtımı için çalışmalar devam etmektedir

IDARI YAPI Alanın herhangi bir koruma statusu bulunmamaktadır, ancak Burdur Valilięi ve Belediyesi golun korunması için çabalarını sürdürmektedir

BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE KOLAYLIKLAR Golun su kalitesi, ekolojisi, flora ve faunası ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir Gol civarında ornitolojik gözlemler tamamlanmış ve kaydedilmiştir

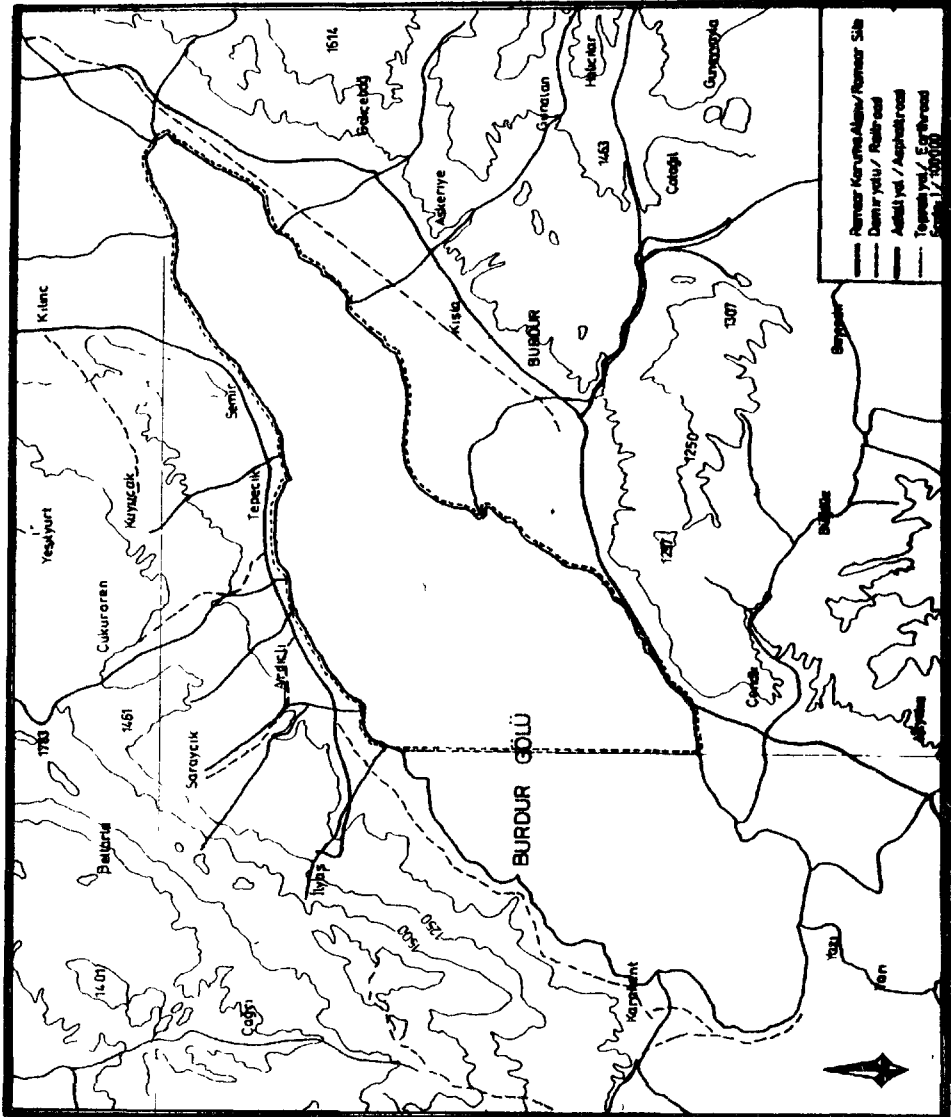
ESAS REFERANS MATERYALI

– Waterbirds at some Wetlands in Turkey and Greece, October 1984, Phillippona J

– Observatnon of Waterbirds in some Wetlands in Turkey July/August 1986, Schilperord, Huisman M

– Ege Bölgesi ve Akdeniz Bölgesi'nin Batısında Bulunan Gol ve Bataklıkların Flora ve Faunası, TUBITAK-TBAG Seçmen O Leblebici F

– Türkiye'nin Sulak Alanları Aralık 1989, Türkiye Çevre Vakfı Yayınları

GÖKSU DELTASI

KONUMU : Çalışma sahası, Türkiye'nin Doğu Akdeniz kıyısında, 36°59' Doğu boylamında bulunan İçel İlının Silifke İlçesinin doğusunda Göksu deltası üzerinde yer almaktadır.

ALAN : 8 650 ha.

RAKIM : 0-2 metre

KORUMA DERECESESİ : Doğal görünüşü muhafaza etmek, çevresel tahrip ve kirlenmeyi önlemek amacıyla Bakanlar Kurulu'nun 12.6.1988 tarihindeki kararı ile bölge "Özel Çevre Koruma Bölgesi" ilan edilmiştir.

ALAN TANIMI : Deltanın batısında, Paradeniz ve Akgöl isimli iki adet lagün bulunmaktadır. Paradeniz Lagünü'nün denizle bağlantısı vardır ve bu lagünün suyu acıdır.

Gölün etrafında 50-200 m.lik bir şeritte seyrek olarak Typha sp. ve Salicornia sp. bulunmaktadır. Bölgenin baskın flora yapısı daha çok bataklık bitkileri ve kumul bitkileridir.

TROFE SEVİYESİ : Akgöl ötrofik ve Paradeniz de Mesotrofiktir.

DAHİL EDİLME KRİTERİ : Göksu Deltası kuş göçü güzergâhı üzerinde yer almaktadır. Kuş zenginliği ile Göksu deltası uluslararası sulak alan kriterlerine göre "A" sınıfı bir sulak alandır. Göksu deltası, kışın bir çok tür için dinlenme yeridir. (ılıman iklim sebebiyle) Sonbaharda, hava koşullarına göre, 50 bin ila 100 bin arasında kuşa raslanmaktadır. Bugüne kadar, 200' den fazla kuş türü gözlenmiştir.

Lagün'ün içinde ve etrafında çok sayıda tür yuvalamak için yer bulabilmektedir. Bu türlerin en önemlilerinden biri Saz horozu (Porphyrion porphyrio) dur. Bu tür, Akdeniz Bölgesinde çok az yerde görülmektedir.

EKOLOJİK KARAKTERDEKİ DEĞİŞİKLİKLER : Deltanın ekolojisi, yıl boyunca meydana gelen turistik, tarımsal ve balıkçılık faaliyetlerinden etkilenmektedir.

Ote yandan yöre halkının geçimi, balıkçılık ve tarım üzerine kuruludur. Bu gerçeği de gözönüne alarak, "Göksu Deltası entegrasyon İdare Planı", ekonomik aktivitelerle çevre korumayı bütünleştiren bir plan olarak belirlenmiştir.

İDARİ ŞEKLİ : Bölge, 18.1.1991'de "Özel Koruma alanı" ilan edilmiştir.

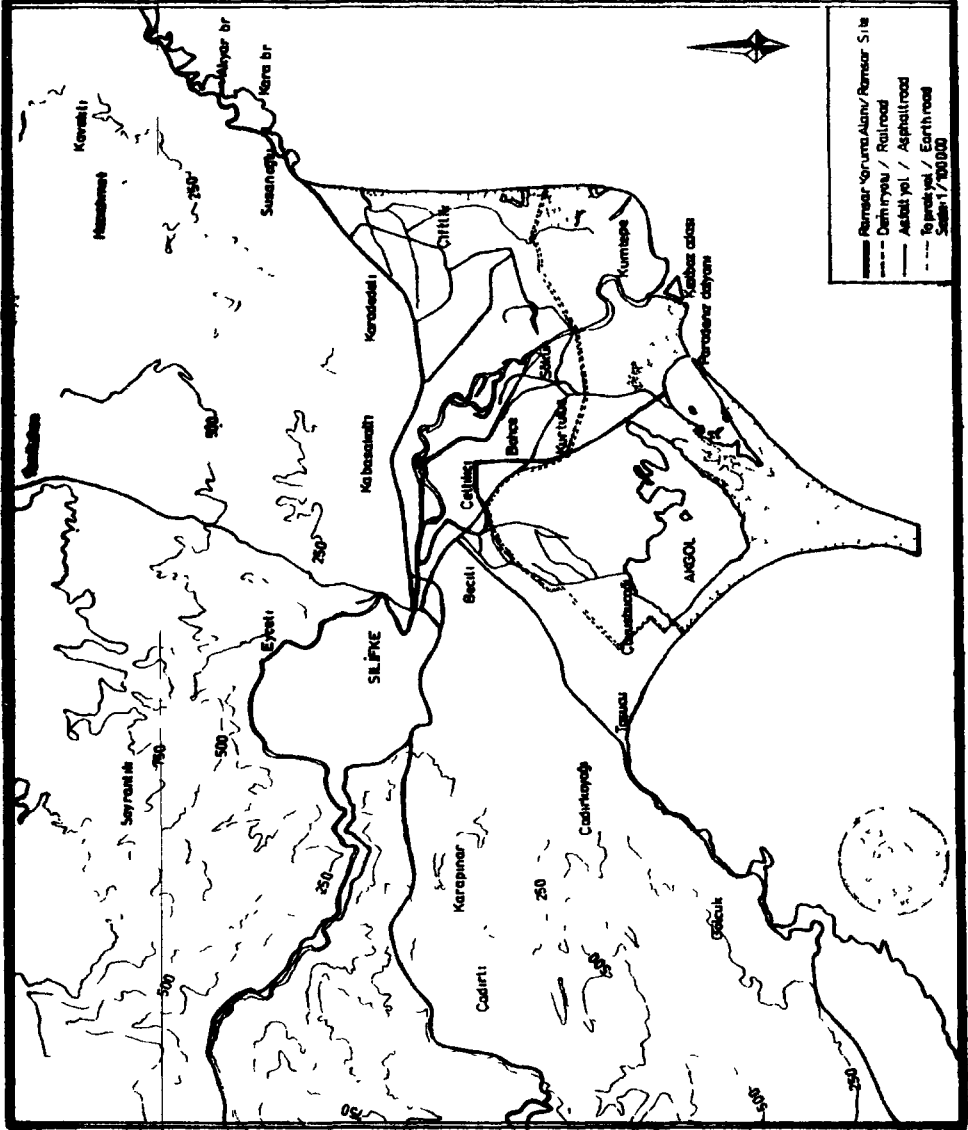
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE KOLAYLIKLAR : Bölgenin ekolojisi ve ornitolojisi hakkında çalışmalar bulunmaktadır. DHKD ve Fransız Biyoloji Enstitüsü birlikte "Göksu Deltası'nı Koruma Projesi"ni hazırlamışlardır.

ESAS REFERANS MATERYALİ :

– Türkiye'nin Önemli Kuş Alanları, 1989 Doğal Hayatı Koruma Derneği. Ertan A. Kılıç A. Kasperek M.

– Türkiye'nin Sulak Alanları, Aralık 1989, Türkiye Çevre Sorunları Vakfı Yayınları.

– Göksu Deltası Yönetim Planı. 1992 Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı.

KUŞ GÖLÜ

KONUMU : 40°10'K-28°00'D Kuş Gölü Marmara Denizi'nin Güneyinde, Bandırma'da bulunmaktadır.

ALAN : 10 200 ha.

RAKIM : 8 metre

KORUMA DERECESESİ : Alan 1959 yılında "Millî Park" ilan edilmiştir. Millî Park, 1976 yılında Avrupa Konseyince iyi yönetilen koruma alanlarına verilen "A" sınıfı diploma ile ödüllendirilmiştir. Diploma 1981, 1986 ve 1991'de 5 yıllık periyodlarla 3 kez yenilenmiştir.

ALAN TANIMI : Kuşların göç yolu üzerinde bulunan Kuş Gölü, yuvalanma için zengin bitki örtüsüyle kaplıdır. Alan besin açısından çok zengindir ve uygun bir iklime sahiptir.

Göl, tarım alanları ile çevrilidir. Göl kıyıları yer yer sazlık, kamışlık ve çayırılıktır. Yaygın ağaç türü söğütür (Salix sp.). Alan, yaz aylarında sular çekildiğinde çok çeşitli ve gür bitki örtüsü ile kaplıdır. Kıyı bölgesinde bitki örtüsünün en zengin olduğu yer Millî Park alanıdır. Kocaçay Delta'sı tomarix sp. ile kaplıdır.

Zengin aquatik faunaya sahip olan, Kuş Gölü 23 tür balık, kerevit, susemenderi, su kaplumbağaları, su yılanları ve kaplumbağalar için uygun bir tabiattır.

TROFE SEVİYESİ : Euthrophic

DAHİL EDİLME KRİTERİ : Bu alanda sağlıklı bir Tepeli pelikan (pelicanus crispus) kolonisi bulunmaktadır. Yuvalama popülasyonu 30-40 çift arasında değişmektedir. Alanda Avrupa'da nesli tehlikede olan Kaşıkçı (Platelea leucorodia) ve çeltikçi (Plegadis falsinellus)'nin geniş üreme kolonileri bulunmaktadır. Millî parkta yumurtlayan Pelikan, Karabatak ve Kaşıkçının toplam sayısı 3 000-4 000 çift arasında değişmektedir. Ayrıca, pekçok öttücü kuş, ördekler kazlar ve yumurta piçleri (dalağanlar) Millî parkta yuva yapmaktadır. Yaklaşık yarım kilometre kadar bir alan içerisinde bulunan çok sayıda yuva, alanın kuşların yuva yapması için optimum koşullara sahip olduğunu göstermektedir.

Ekolojik karakterlerdeki değişiklikler : Son yıllarda, Millî park'a en yakın kasaba olan Bandırma çevresinde gelişen endüstrü nedeniyle atıklar sığırçı deresi ile göle taşınmaktadır. Çevre Bakanlığı bu durumu düzeltmek için sıvı atıkların artırılması ile ilgili bir proje başlatmıştır. DSI tarafından gölün Güneyinde açılan arklar hendekler kuşların beslenme alanlarının daralmasına neden olmaktadır.

İDARI ŞEKİLİ : Kuş gölünün, Kuzey kıyılarındaki 64 ha'lık alan "Millî Park" olarak ilan edilmiştir. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi 1938'den bu yana hidrolojik ve Ornitolojik araştırmalar da bulunmaktadır. Ayrıca Millî Park idaresi park alanında yuvalanan kuşlarla ilgili olarak düzenli kayıtlar tutmaktadır.

ESAS REFERANS MATERYALİ :

– Türkiye'nin önemli Kuş Alanları, Doğal Hayatı Koruma Derneği yayınları, 1989, ERTAN A, KILIÇ A, KASPEREK M.

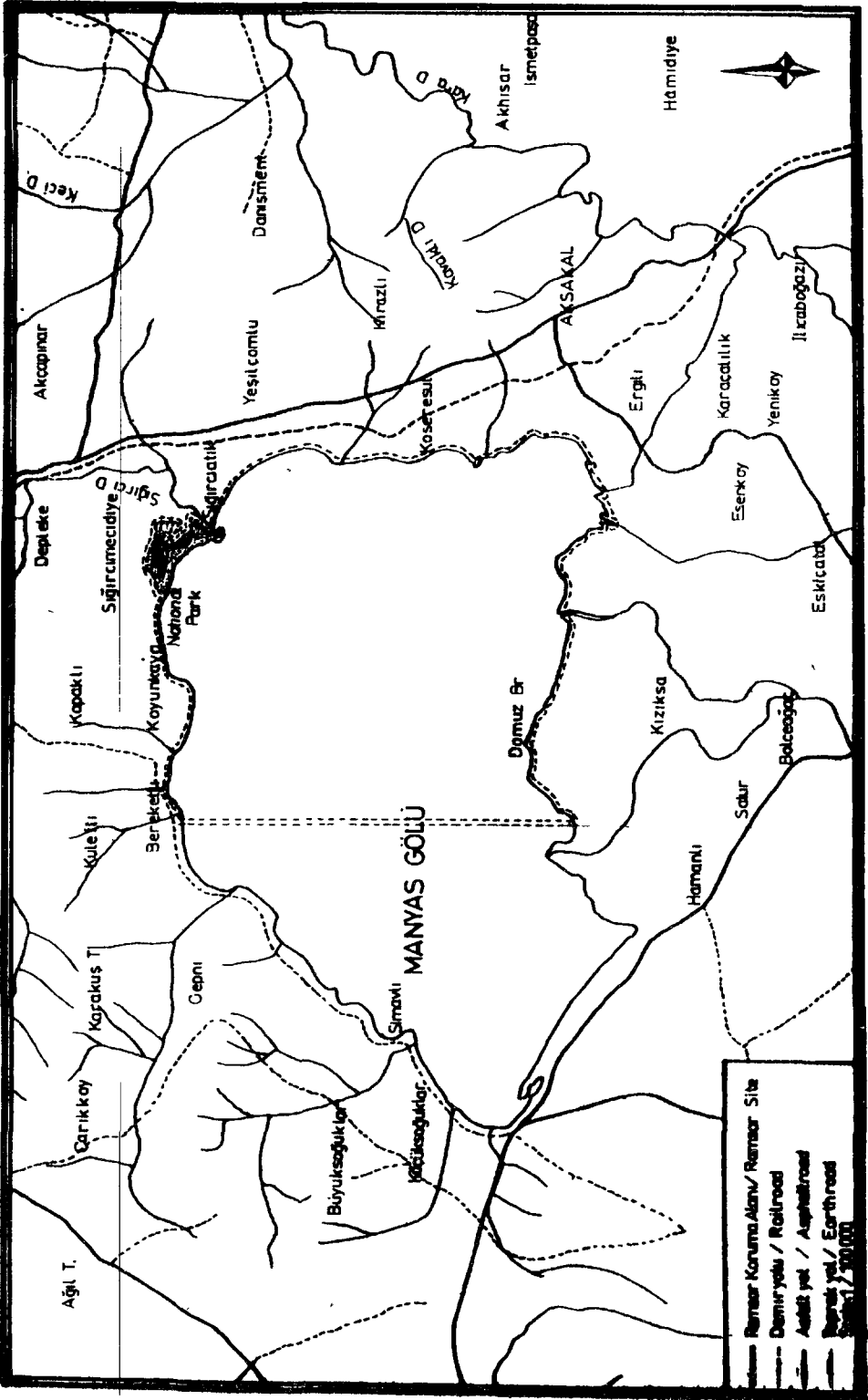
– Ege Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi ve Akdeniz Bölgesi'nin Batısında Bulunan Göl ve Bataklıkların Flora ve Faunası.

TUBITAK-TBAG, SEÇMEN O. LEBLEBİCİ F.

– Kuş Cenneti Broşuru 1976 GURPINAR T.

– Kuş Cenneti National Park 1976 GURPINAR T.

– Kuş Cenneti National Park 1977, Council of Europe.

SEYFE GÖLÜ

KONUMU : 39°12'K-34°25'D, Seyfe Gölü Kırşehir'in 30 km. Kuzeydoğusunda ve Mucur Kasabası'nın 25 km. Kuzeyinde yer almaktadır.

ALAN : 10 700 ha.

RAKIM : 1 080 M.

KORUMA DERECEŚİ : Seyfe Gölü 26.8.1990 tarihinde "Tabiatı Koruma Alanı" ilan edildi. Alan, devlet mülkiyeti altındadır ve koruma bölgesi içerisinde sadece bilimsel ve eğitim amaçlı faaliyetlere izin verilmektedir.

ALAN TANIMI : Seyfe Gölü farklı ekosistemlerin farklı habitatları ile özel bir göldür. Göl suları tuzludur. Batıda Acıpınar suyu ve doğuda dip kaynakları gölün başlıca su kaynaklarıdır.

Gölün Batısında kavak plantasyonları ve meyve bahçeleri vardır. Güney ve Güneydoğusu sazlıktır. Az tuzlu topraklar üzerinde *Juncus* türleri hakimdir. Tuzlu step bölgelerinde *salicornia* sp. bulunmaktadır. Gölde balık yoktur. Kurbağa türlerine ve suyanına rastlanır.

TROFE SEVİYESİ : mesotrophic

DAHİL ETME KRİTERİ : Uluslararası kriterlere göre "A" sınıfı önemli bir sulak alandır. Seyfe gölü ve çevresinde ötücü kuşlarla birlikte 167 kuş türü belirlenmiştir. Seyfe gölü kuş varlığı bakımından sadece Türkiye'nin değil aynı zamanda dünyanın önemli göllerinden biridir. Filanmin-goların en büyük popülasyonlarından biri 1986 Yılında bu gölde tespit edilmiştir. (320 000) Göl yüzbinlerce yaban ördeğinin Sonbaharda önemli bir konaklama alanıdır. Pelikanlar, kılıç gagalar, sunalar, martılar, sumrular, angıtlar, yağmurcunlar, balabanlar, gölün önemli sakinlerindendirler. Göldeki toplam kuş popülasyonu yarım milyonu geçmektedir.

Nesli tehlikede olan toy (*Otis tarda*), angıt (*Tadorna ferruginea*), Turna (*Grus grus*) ve Bağır-lak (*Pterochles alchata*) Gölde kışlayan ve konaklayan türlerdir.

EKOLOJİK karakterdeki değişiklikler : Gölün tüm çevresini dolaşan bir drenaj tamamlanmış-tır. Step alanın tarıma açılmasını amaçlayan bir sulama projesi planlanmış ancak bölge 1990 yılında "Tabiatı Koruma Alanı" ilan edildikten sonra bu çalışmalar durdurulmuştur. Devlet Su İşleri Tarafından "Seyfe Havzası Ekoloji Koruma Projesi" hazırlanmıştır.

İDARİ ŞEKLİ : Alan "tabiatı koruma alanı" ilan edilmiş olup ancak eğitim ve bilimsel amaçlı çalışmalara müsaade edilmektedir.

BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE KOLAYLIKLAR : Alanla ilgili olarak ornitolojik ve ekolojik çalışmalar mevcuttur. Alanın flora ve faunası ile ilgili çalışmalar mevcut olup araştırmalar devam etmektedir.

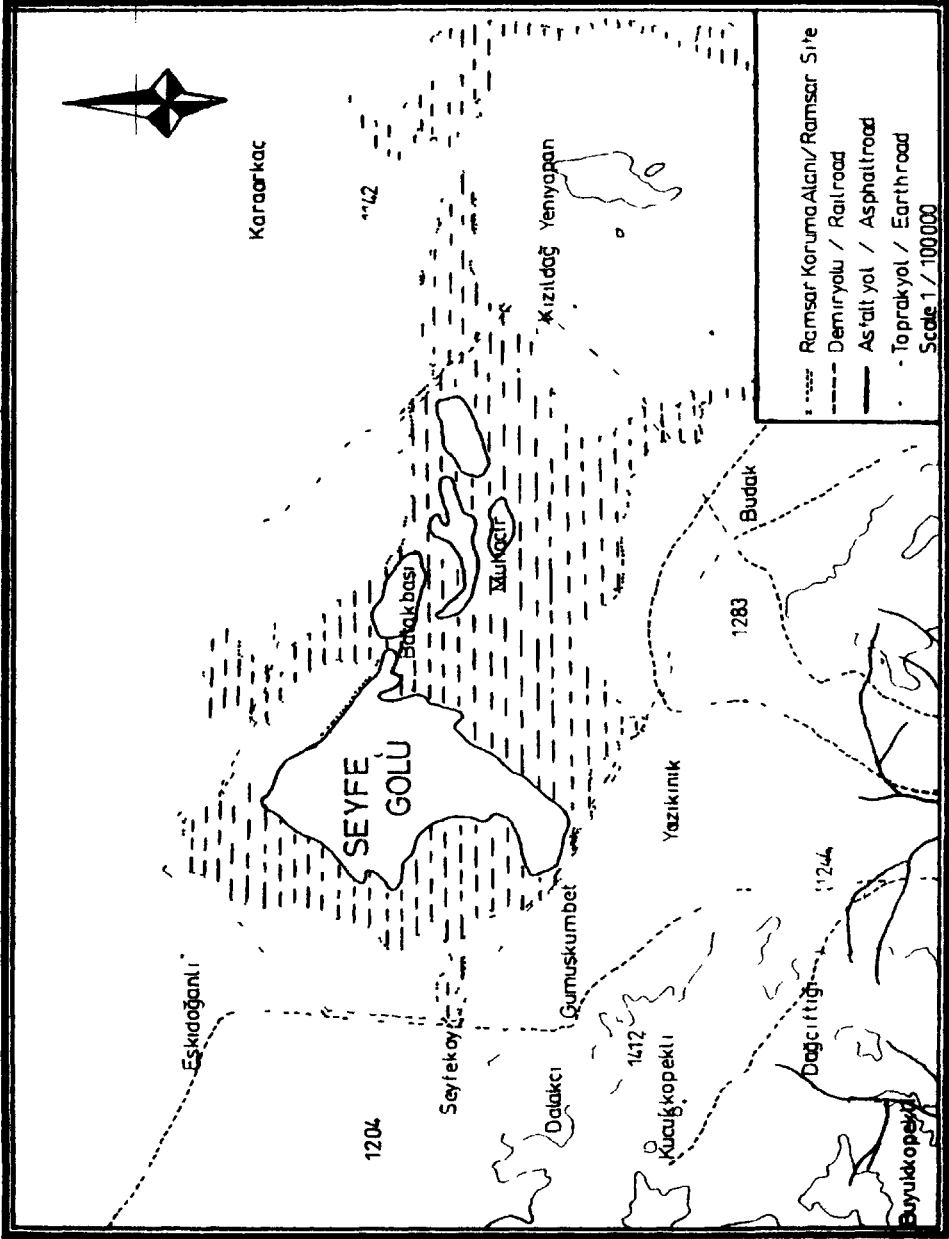
ESAS REFERANS MATERYALI :

– Türkiye'nin Önemli Kuş Alanları 1 089. Doğal Hayatı Koruma Derneği. Ertan A, Kılıç A, Kasperek M.

– Türkiye'nin Sulak Alanları, Türkiye Çevre Sorunları Vakfı Yayınları.

– Ege Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi ve Akdeniz Bölgesi'nin Batısında Bulunan Göl ve bataklıkların Flora ve Faunası, TUBİTAK-TBAG. Seçmen O. Leblebci E.

– Birds of Turkey 11, 1984. Chris Husbands.

SULTAN SAZLIĞI

KONUMU 38°20'K-35°15'D, Sultan Sazlığı Orta Anadolu'da Kaysen'nin Develi Ovasının en alçak bölümünü kaplayan geniş bir sulak alan kompleksidir

ALAN 17 200 ha

RAKIM 1 071 m

KORUMA DERECESESİ Alan devlet mülkiyeti altındadır 1970 Yılında keşfedilmesinden sonra su kuşları açısından çok önemli bir alan olduğu anlaşılmıştır Daha kapsamlı çalışmalar 1971-1976 Yılları arasında yürütülmüştür 1972 Yılında Ortulu akar bölgesi su kuşları koruma ve ureme sahası olarak ilan edilmiştir 1970'lerin başında Sultan Sazlığı ve Yay Golu'nun sulama projesi için drenajı planlanmıştı fakat Millî Parklar Av ve Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü'nün çabaları sonucu projede gerekli değişiklikler yapılarak bu onlandı Alan 21 4 1988 yılında "Tabiatı Koruma Alanı" ilan edildi Koruma ve geliştirme çalışmaları artırıldı

ALAN TANIMI Sultan Sazlığı, Tuzlu Yay Golu, Yay golu etrafındaki stepler, küçük adacıklar ve küçük gollerin bulunduğu tatlı su sazlıkları ve sazlıkların etrafında sulak çayırılık alanlardan oluşan bir sulak alanlar kompleksidir Tatlı su ekosistemlerinde sazlık ve bataklıklar, tuzlu su ekosisteminde sazlık ve bataklıkların çevresinde tuza dayanıklı (halofit) bitkiler bulunmaktadır Sultan sazlığında uç tur balık yaşamaktadır Bunlar, Aphanus sp Spirinus sp ve Cyprinus sp Gol kurbağası (Rana ridibunda) Ağaç kurbağası (Hyla arborea) ve Su faresi (Arvicola terrestris) gol ve sazlık çevresinde yaşamaktadır

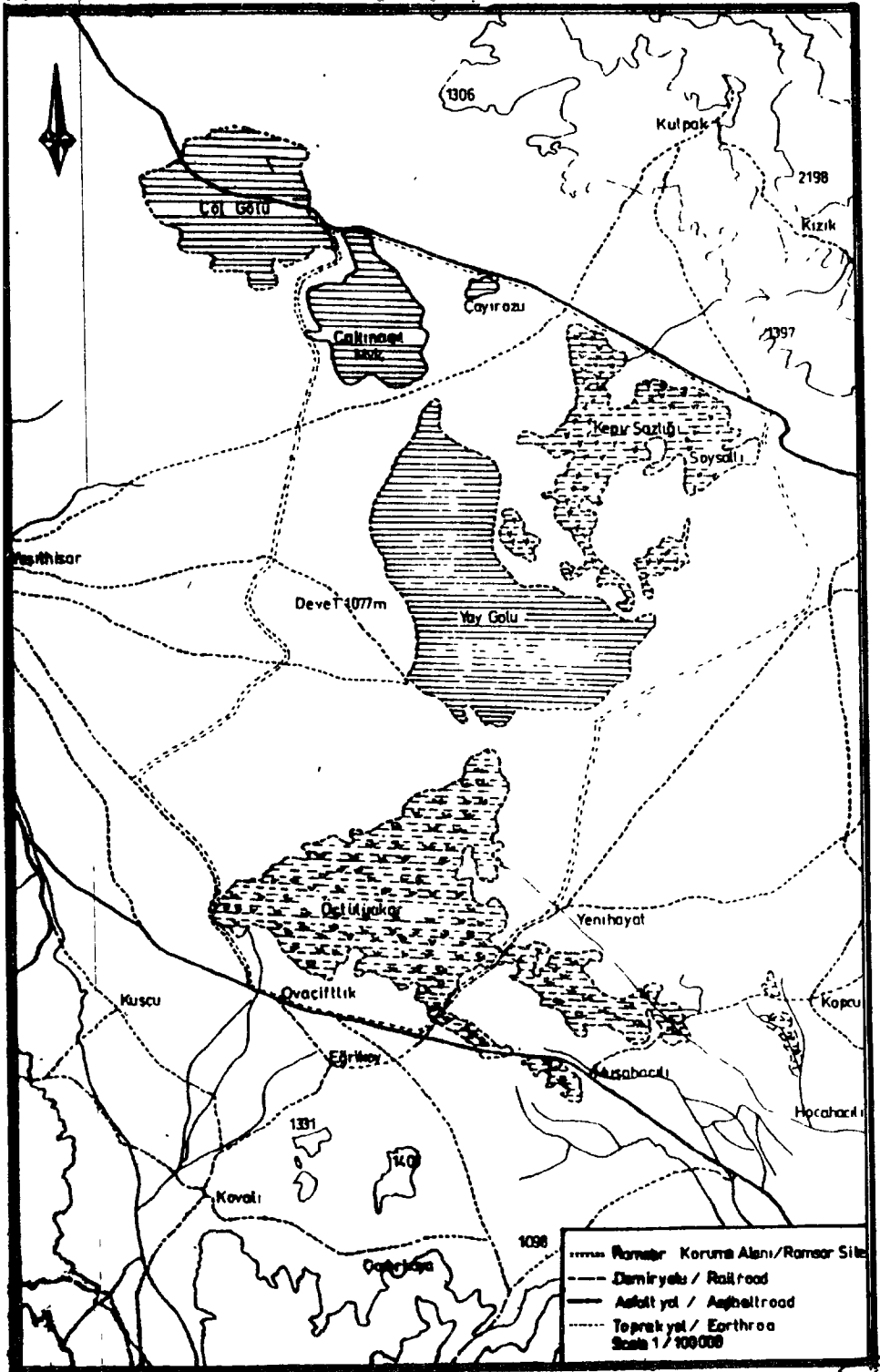
TROFE SEVİYESİ Euthrophic

DAHİL EDİLME KRİTERİ Sultan Sazlığı'nda yabancı türler ve otucular dahil olmak üzere 251 kuş turu gözlenmiştir Alanı önemli kılan bazı nedenler Alan, Cuce karabatak, (Phalacrocorax pygmeus) dikkuyuk (Oxyura leucocephala) ve Saz delicesi (Circus aeruginosus) gibi Avrupa konseyi tarafından, nesli tehlikede olan türler listesine alınmış bulunan 23 kuş türünden 12'sinin önemli ureme alanlarından biridir Flamingo (Phoenicopterus ruber), Kaşıkçı (platelea leucorodia), turna (Grus grus), İnce gagalı martı (larus genei) Bataklık kırlangıcı (platelea leucrola) ve Mezgeldek (Tetrax tetrax) gibi uremek için farklı Ekolojik koşullara ihtiyaç duyan bazı türler bu alanda yuvalanmaktadır Sonbahar mevsiminde Flamingo (Phoenicopterus ruber) 50 000, elmabaş (Aythya ferina) Tepeli patka (aythya fuligula), Pas baş (Aythya nyroca) ve Macar Ordeği (Netta rufina) (300 000 400 000), Gri balıkçıl (ardea cinerea), Küçük beyaz balıkçıl (Egretta gazetta), Alaca balıkçıl /Ardeola ralloides), Cuce balaban (ixobrychus minutus) ve kaşıkçı (Platelea leucorodia) (7 000-8 000), Yağmurcunlar (Charadriidae) (2 000-3 000), Ak pelican (Pelicanus onocrotalus), (1 500-2 000) ve tepeli pelikan (Pelicanus crispus) gözlenmiştir ve toplam kuş popülasyonu yaklaşık 600 000'e ulaşmaktadır

EKOLOJİK KARAKTERDEKİ DEĞİŞİKLİKLER Yay Golu ve Sultan sazlığı drene edilmediği halde setlerde su tutulması nedeniyle ekosistemin su rejimi olumsuz yönde etkilenmiştir 1990 ve 1991 yıllarındaki kuraklıktan dolayı bu etki daha da artmıştır Bu durumu düzeltmek için ilgili kuruluşlar arasında iş birliğine gidilecektir

IDARI ŞEKLİ Ziyaretçilerin sulak alanın Ekolojik özellikleri ile ilgili bilgileri sağlayabileceği bir tanıtım merkezi bulunmaktadır Ayrıca tatlı su ekosistemini butunluyle izleyebilmek için bir gözlem kulesi bulunmaktadır Alan özel beklilerle kontrol edilmektedir En yakın idarı birim Yahyalı Orman İşletme Müdürlüğüdür Yeşilhisar Belediyesi de ilgilenmektedir

BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE KOLAYLIKLAR Ornitolojik ve Ekolojik çalışmalar 1970'lerden bu yana yürütülmektedir Botanik, İlmnolojik çalışmalar da mevcuttur Fakat pek çoğu basılmamıştır Ramsar sözleşmesine katıldıktan sonra tüm araştırma çalışmalarının sistemli ve entegre bir şekilde yürütülmesi planlanmaktadır

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
20	27	421
34	90	6
50	57	349:354,356,389:393
	58	404,422,512:516

I. – Gerekçeli 331 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. – Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tarım, Orman ve Köyşleri ve Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III. – Esas No. : 1/466